

A pune adevărul în cuvânt ca să dureze,
a (re)construi realitatea prin intermediul narațiunii

MARTA PETREU și PETRU CIMPOEȘU

Colocviul
Național
Universitar
de Literatură Română
Contemporană,
Brașov,
Ediția a XV-a

Pentru a le face accesibilă copiilor ideea de densitate, uneori e nevoie de o pernă plină de fulgi, așa cum pentru a măsura aria unei suprafețe neregulate e nevoie de mai mult decât de o riglă și de o formulă fixă învățată pe de rost. Astfel, și pentru a înțelege viața în diversitatea și complexitatea ei, vom avea întotdeauna nevoie de literatură. *A pune adevărul în cuvânt ca să dureze, a reconstrui realitatea prin intermediul narațiunii*, sunt doar două dintre ideile care le vor rămâne probabil în minte participanților la cea de-a XV-a ediție a Colocviului Național Universitar de Literatură Română Contemporană de la Brașov, desfășurat în perioada 10-11 mai, o întâlnire inedită a profesorilor, cercetătorilor și studenților din 9 centre universitare din țară.

Evenimentul a avut, de această dată, în prim-plan poezia, proza și eseul Martei Petreu și proza lui Petru Cimpoescu, doi autori pe care Adrian Lăcătuș, decanul Facultății de Litere și organizatorul colocviului, i-a caracterizat ca fiind retractili, apreciindu-i ca fiind extrem de discreți în ceea ce privește astfel de evenimente publice, sincer onorat de acceptul și prezența acestora.

Astfel, prima zi a colocviului a fost, ca de fiecare dată, dedicată lucrărilor științifice ale studenților, organizate în secțiuni consecutive. Gravitând în jurul poeziei Martei Petreu, lucrările au încercat cu pasiune și subtilitate să ajungă la miezul experienței poetice văzută ca pendulând între exercițiul de supraviețuire, un fel de anatomie a durerii, și deschiderea unui nou expresionism apocaliptic, completat pe alocuri de perspectiva gender asupra forței feminine a cuvintelor.

Concentrându-se în jurul ironiei fine a autorului, lucrările care au sondat proza lui Petru Cimpoescu au adus în discuție ideea tranziției, problematica (re)configurării socialului, dar și diferite studii comparative pornind de la analiza inserțiilor ideologice.

Cea de-a doua zi, concentrată asupra comunicărilor profesorilor și cercetătorilor – Georgeta Moarcăs, Vasile Spiridon, Dan Țăranu, Alina Buzatu, Oлару Ovio, Miruna Iacob, Ștefan Baghiu și mulți alții – s-a desfășurat în cadrul deja familiar al Centrului Multicultural al Universității, unde a avut loc și premiarea studenților – *premiul special*

al revistei „Astra. Literatură, arte și idei” revenind studentei **Andreea Zavicsa**, de la Universitatea din București, pentru lucrarea numită „Între prolog și epilog în proza lui Petru Cimpoeșu”, în timp ce **Marele Premiu „Gheorghe Crăciun”** a ajuns la Cluj, la **Mihnea Bâlici**, pentru lucrarea „Fresca tranziției. Configurarea socialului în proza lui Petru Cimpoeșu”.

Premierea a fost urmată de dialogul cu Marta Petreu, o discuție despre importanța memorării și a căutării sinelui, a depășirii *tabu*-urilor în poezie (și artă în general), despre pasiunea pentru filozofie și salvarea care încă mai este posibilă prin intermediul unei literaturi autentice, care posedă capacitatea de a forma individul protejându-i, în paralel, umanitatea, precum și despre problema suprasaturării din mediul cultural. Ca poezia pe care o scrie, personalitatea puternică, particulară, imprevizibilă a Martei Petreu a lăsat o imagine pregnantă a unei inteligențe genuine, a verticalității și sincerității fruste ca puncte de referință ale crezului personal.

Mai apoi, dialogul cu Petru Cimpoeșu a mutat discuția înspre cotidian și importanța explorării acestuia, s-a pus problema limbajului și a rapidității cu care cuvântul pare a se degrada în contemporaneitate, s-a problematizat pe marginea limitelor comunicării și a importanței jocului ambiguității în literatură, precum și despre pasiunea autorului pentru scriitori ca Robert Musil, Thomas Mann sau Albert Camus, iar dintre români, George Bălăiță și Ștefan Bănuțescu. Dincolo de umorul fin și ironia subtilă, volubilitatea și franchețea lui Petru Cimpoeșu au ajutat la încheierea colocviului în spiritul memorării.

Compania invitaților speciali – Marta Petreu și Petru Cimpoeșu – nu fac decât să (re)confirme atât necesitatea acestor întâlniri anuale, cât și profunzimea și ineditul fiecărei ediții în parte. Ca toate celelalte, și această întâlnire

va rămâne memorabilă prin seriozitatea și densitatea discuțiilor, prin autenticitatea și spontaneitatea intervențiilor, prin firescul schimbului de opinii și prin crearea backgroundului unei experiențe nemediate între public și autori. Un mediu relaxat, deschis și, într-o anumită măsură, familiar, căci putem considera colocviul ca fiind parte a unei tradiții culturale brașovene deja înrădăcinate.

Dacă am înțeles ceva în ultimii șapte ani este faptul că fiecare ediție a acestui colocviu poartă cu ea promisiunea unei alte lecții originale despre empatie, viață și puterea iradiantă a literaturii din partea unor scriitori pe care, de cele mai multe ori, îi (re)descoperi mereu cu totul altfel față în față. Distrugând barierele unor preconcepții cărora le picăm de cele mai multe ori victime, atât invitații, cât și organizatorii, reușesc constant să (re)creze, de la an la an, contextul perfect pentru perpetuarea unei creativități culturale și științifice autentice.

Fotografii de Camelia - Teodora Bunea